

lader jeg mig at udtale — som kan gjøre det beſøjet at fremkomme med ſaadanne Lov. Man ſkal overlade til de Interesſerede at fremkomme med Lov; de gjøre det ſandelig nok, hvis der er den ringeſte Anſag dertil; men det ene Udvalg ſkal ikke reiſe en ſaadan Lov om et andet tidligere Udvalgs Arbejde, uden at have noget Nærmere at ſtøtte ſig paa end det, hvorom der her er Tale. — Med Henſyn til det andet Punkt, nemlig, Beregningernes Beſtaffenhed, vil jeg gjøre opmærſom paa, at det Moment, den ærede Ordfører fremhævede, nemlig, at Sirup fra Roesukkerfabrikkerne har en ringere Værdi end anden Sirup, blev taget med i Beregning i Lovudvalget for 2 Aar ſiden, og jeg kan gjerne ſige, at det var den vigtigſte Anſag til, at dette Uſlag i Aſgiften blev indført. Derſom ikke et ſaadant Moment havde været tilſtede, at Udbyttet af Roesukkerfabrikationen i det Hele maatte betragtes ſom langt ringere end Udbyttet af Rørsukkerfabrikationen, vilde der ikke have været nogensomhelſt Grund til at gjøre noget Uſlag, og med Henſyn til Bedømmelſen af, hvor ſtort Uſlaget ſkulde være, har man høit temmelig omfangsrige Beretninger og Erfaringer, navnlig fra Sydſland, at ſtøtte ſig til. Med Henſyn til Benyttelſen af Sirupen er der rigtignok foreløbig en uheldig Omſtændighed tilſtede for den Fabrik, ſom her nærmest er Tale om, thi ſaavidt mig bekendt, kan den ikke faae ret Anvendelſe for ſin Sirup, men det er tildels dens egen Skyld. Den Sirup, ſom kommer fra Roesukkerfabrikationen, egner ſig fortrinnsviſ til Anvendelſe ſom Raafſtof for Brændevinsproduktionen, men noget ſaadant har Fabrikken „Lolland“, ſaavidt mig bekendt, ikke faaet fat i Gang, hvad der forøvrigt ikke vedkommer os; denne Fabrik maatte naturligviſ ſelv have ſørgt for at faae en paſſende Anvendelſe for dette Uffald. Dette hvad Roesukkerafgiften i Almindelighed angaar. — Naar Flertallet dernæſt udtaler den Henſigt, gennem en Begunſtigelſe af Roesukkerfabrikationen at fremme Avlingen af Sukkerroer i Danmark, ſkal jeg udtale, at jeg for mit Bedkommende fuldkomment kan tiltræde Onſket om, at Dyrkningen af Roer maa faae en ſtørre og ſtørre Udbredelſe i vort Agerbrug, men jeg tvivler om, at denne Bei er den rette at gaa. For det Førſte er der dog andre Slags Roer end Sukkerroer, og jeg anſer ikke Sukkerodyrkningen for den heldigſte Dyrkning af Roer i vort Agerbrug; thi Udbyttet af andre Roer, ſom fødes op paa Gaarden ſelv, ville i langt højere Grad kunne komme Agerbruget til Gode end Sukkerroerne.

Det er en ſaa betydelig Del af Kræfter, der tages fra Roerne ved Sukkerfabrikationen, at Roesukkerroeren ikke kan ſtaa ſig ved at afhente Levnin-gerne af dem tilbage til ſin Jord, hvis han ikke bor enten temmelig tæt ved Fabrikken eller ogſaa umiddelbart ved en Jernbanestation. Saa ringe Værdi har dette Uffald, at det ikke kan bære Transporten, undtagen under gunſtige Omſtændigheder, og naar det ikke kommer tilbage, er det ligefrem et Tab for Agerbruget, at Jorden har afgivet en ſaa betydelig Del af ſit Stof, uden at faae Noget til Gjengæld. Henviſningen til, at Bedkommende kan kjøbe kunſtig Gjødning, gjælder i Almindelighed; det kan man altid ſige, haae Folk Penge, kunne de kjøbe kunſtig Gjødning. Det Vigtigſte er, at faae Jorden dyrket paa en ſaadan Maade, at Uffaldet i ſit fulde Omfang igjen kan komme Jorden tilgode. Der henviſes til, at denne Dyrkning navnlig vil være til Bedſte for Husmænd, for Smaaſolk, men det er ikke Tilfældet, og det er heller ikke det, vi navnlig ſkulle have for Die, naar vi tænke paa at fremme Roedyrkningen i Danmark. Hovedſædnebet ſkal være at faae Roedyrkningen indført i Stedet for Brak, og det gjælder fortrinnsviſ om Gaardene; thi det Kvantum Roer, ſom bliver dyrket paa Huslodder, vil være forsvindende imod det, der bliver dyrket paa Gaardene; naar man taler om denne Sag, maa man holde Spørgsmaalet om Husmænd og om Foranſtaltninger, ſom ere gavnlige for Husmænd, borte deſra. Er der Tale om at fremme Husmændenes Dyrkning af Sukkerroer, ſaa forſøg Præmiernes Antal for fortrinlig Dyrkning af Husmændslodder til det 3, 5, ja 10 dobbelte, eller hvormeget man vil, for at opmuntre Husmændene til at dyrke Roer. Det er et ganſt andet Spørgsmaal for ſig, men naar der er Tale om Roedyrkningen, er dette et underordnet Spørgsmaal. Behøve imidlertid vore Gaardmænd og Herremænd ſaadanne Opmuntrings- præmier, ſom dem, der her direkte og indirekte er Tale om at give dem? Det tror jeg ikke. Jeg tror, at vort Agerbrug er i en ſaa livlig Fremadſkriden i det Hele taget baade for de ſtørre, middelſtore og de ikke ganſke ſmaa Agerbrugs Bedkommende, at der ikke behøves færre Opmuntringsmidler i ſaa Henſeende. Særligt med Henſyn til Fabrikken „Lolland“ turde Forholdet ganſke ſimpelt være det, at et Aktieſelskab har anlagt denne Fabrik, uden at have gjort tilſtrækkeligt nøiagtige Beregninger, og uden i Forveien tilſtrækkeligt at have ſikkret ſig, at kunne faae det Raafſtof, der behøvedes. Derved er man kommen